

การสร้างสรรคและวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)
ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี
Creation and Analysis of Artworks (Paintings) in
the series “Culture of Happiness”:
Suratthani Chak Phra Festival

เดชวินิตย์ ศรีพิณ¹ | Dechvinit Sripin

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประเพณีชักพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) สร้างสรรคผลงานจิตรกรรมชุด “วัฒนธรรมแห่งความสุข” ประเพณีชักพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยกระบวนการสร้างสรรค์ทางจิตรกรรม 3) เผยแพร่ผลงานจิตรกรรมชุด “วัฒนธรรมแห่งความสุข” ประเพณีชักพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการวิจัยแบบคุณภาพเชิงสร้างสรรค์งานทางศิลปกรรม (จิตรกรรม) มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย คือ 1) ศึกษาเรียนรู้ประเพณีชักพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) สร้างสรรคผลงานจิตรกรรมชุด “วัฒนธรรมแห่งความสุข” ประเพณีชักพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยนำข้อมูลภาพต้นแบบที่แสดงออกถึงความประทับใจ สี สัน ความงดงาม ซึ่งนำเอาแนวคิดในผลงานของพอล โกแกง ที่กล่าวไว้ว่า “สี” เปรียบเหมือนกับเสียงดนตรีที่สะท้อนกังวาน สิ่งซึ่งเป็นธรรมดาที่สุด แต่ทำให้เกิดสิ่งที่ตามมาซึ่งยากที่จะอธิบายได้ด้วยคำพูด นั่นคือ พลังภายในของมัน (It’s inner force) เพื่อสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรม 3) นำผลงานจิตรกรรมชุด “วัฒนธรรมแห่งความสุข” ประเพณีชักพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เผยแพร่สู่สาธารณชน

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาจิตรกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ติดต่อได้ที่: dechvinit67@gmail.com

¹Assistant Prof., Program in Painting, Faculty of Humanities and Social Sciences
Suratthani Rajabhat University, e-mail: dechvinit67@gmail.com

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประเพณีชักพระเป็นประเพณีท้องถิ่นของชาวใต้ที่ยึดถือปฏิบัติกันมาอย่างยาวนานตั้งแต่สมัยศรีวิชัย โดยเป็นประเพณีที่สืบเนื่องด้วยพุทธศาสนา ซึ่งจะมีขึ้นหลังวันปวารณาหรือวันออกพรรษาแล้ว 1 วัน ตรงกับวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 โดยการที่พุทธศาสนิกชนพร้อมใจกันอาราธนาพระพุทธรูปขึ้นประดิษฐานบนบุษบกที่วางอยู่บนพาหนะ เช่น เรือ รถ หรือล้อเลื่อน ที่เรียกว่า “เรือพนมพระ” แล้วพากันแห่แหนชักลากไปตามถนนหนทางนั้น เพื่อความเป็นสิริมงคลและอานวยอวยพรให้อยู่เย็นเป็นสุข ตามคติความเชื่อมาแต่โบราณ 2) ผลการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ด้วยเทคนิคสีน้ำมัน บนผ้าใบ ขนาด 60x80 เซนติเมตร ทั้งหมด 7 ชิ้น ได้แก่ 1) ผลงานความสุขนางรำหน้าเรือ 2) ผลงานสุขแห่งความพร้อมเพรียง 3) ผลงานความสุขกลองยาว 4) ผลงานสุขสุดสายตา 5) ผลงานจังหวะแห่งความสุข 6) ผลงานรอยยิ้มนางรำชุดสีฟ้า 7) ผลงานราตรีเดือนสิบเอ็ด พร้อมแนวคิดในการสร้างสรรค์ 3) การเผยแพร่ ผลงานจิตรกรรม “ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี” ต่อสาธารณชน ณ หอศิลป์ศรีวิชัย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ทำให้เกิดความตระหนักต่อความรักความห่วงใยในวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน

คำสำคัญ: การสร้างสรรค์ งานจิตรกรรม ประเพณีชักพระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี วัฒนธรรม

Abstract

This research article aims to 1) study the tradition of "Chak Phra" in Surat Thani Province, 2) create a series of paintings titled "Culture of Happiness" based on the Chak Phra tradition of Surat Thani the research constitutes a creative inquiry within the field of artistic creation, and 3) disseminate the "Culture of Happiness" painting series to the public. The creative research process involves 1) studying and understanding the Chak Phra tradition of Surat Thani Province, 2) Using the prototype image data that reflects impression, color, and beauty, incorporating Paul Gauguin's idea that "color" is like musical sound that resonates. It is the most ordinary thing, but it results in something difficult to describe with words, which is its inner force to create a painting, and 3) exhibiting the "Culture of Happiness" painting series to the public.

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)

ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

The research findings indicate that 1) The Chak Phra tradition is a local custom of the southern Thai people that has been practiced since the Srivijaya period. It is a Buddhist tradition observed one day after the end of the Buddhist Lent, on the first waning moon of the 11th lunar month. Buddhists gather to place Buddha images on a ceremonial vehicle such as a boat, car, or float known as "Phanom Phra Boat" and parade it through the streets. This practice is believed to bring blessings and happiness according to ancient beliefs. 2) The creative process resulted in seven oil paintings on canvas, each measuring 60x80 cm: 1) "Happiness of the Dancer at the Boat's Bow", 2) "Joy of Unity", 3) "Happiness of the Long Drum", 4) "Happiness Beyond Sight", 5) "Rhythm of Happiness", 6) "Smiles of the Blue Dancer", and 7) "Night of the Eleventh Moon" along with the conceptual ideas behind them. 3) The dissemination of the "Culture of Happiness: Surat Thani Chak Phra Tradition" painting series to the public at the Srivijaya Art Gallery, Faculty of Humanities and Social Sciences, Surat Thani Rajabhat University, has increased awareness and appreciation of the long-standing cultural heritage.

Keywords: Creativity, Painting, Chak Phra Tradition, Surat Thani Province, Culture

บทนำ

ปัจจุบันสภาพสังคมแบบทุนนิยมได้บีบบังคับให้ผู้คนต้องแข่งขันเพื่อความร่ำรวย มั่งคั่ง สร้างความเห็นแก่ตัวสืบทอดเป็นค่านิยมใหม่ทางสังคม ในขณะเดียวกันโลกมีวิวัฒนาการทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยขึ้น รูปแบบการใช้ชีวิตด้วยความผูกพัน การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเริ่มเลือนหาย ถูกแทนที่ด้วยความเห็นแก่ตัวและความเจริญขึ้นของเทคโนโลยี แต่อย่างไรก็ตามสำหรับสังคมของจังหวัดสุราษฎร์ธานียังมีวัฒนธรรมการใช้ชีวิตแบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน แสดงให้เห็นถึงความสามัคคี การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้

ประสบถึงความประทับใจดังกล่าวนี้ มองเห็นถึงคุณค่าทางขนบธรรมเนียมประเพณี และ ความสำคัญที่แฝงอยู่ในเรื่องราวเหล่านั้นเรียกได้ว่าเป็นวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณี ชักพระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในงานประเพณีนี้ผู้คนทุกชนชั้นได้ร่วมแรงร่วมใจด้วยกำลัง แห่งศรัทธา ท่ามกลาง เสียงสละความสวดก ยอมเปื่อยกายด้วยสายฝนที่โปรยปราย ร่วมแรง ร่วมใจลากเรือพนมพระมากกว่า 10 กิโลเมตร ทุกคนในงานใบหน้าแดงก่ำด้วยความสุข ส่งเสียงตามจังหวะกลองและฆ้องยักษ์ เพื่อสร้างกำลังใจและให้จังหวะในการเดินลากเรือ พนมพระให้ถึงจุดหมาย ความประทับใจในวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จึงได้สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ศึกษาเกิดความสนใจ ในการศึกษาเรียนรู้ ประเพณีชักพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานี และนำไปสู่การบันทึกเรื่องราวประเพณีชักพระ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยกระบวนการสร้างสรรค์ทางจิตรกรรม เพื่อเผยแพร่สู่ สาธารณชนและเป็นฐานข้อมูลสำหรับการศึกษาแก่ผู้ที่สนใจต่อไป ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษา เลือกผลงานของพอล โกแกง (Paul Gauguin) ซึ่งเป็นจิตรกรโพสต์อิมเพรสชันนิสต์ (Post-Impressionism) ชาวฝรั่งเศส มาเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์

การศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในครั้งนี้ มีแนวทาง 3 ข้อดังนี้
1) ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลประเพณีชักพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) สร้างสรรค์ ผลงานจิตรกรรมชุด “วัฒนธรรมแห่งความสุข” ประเพณีชักพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ขนาด 60x80 เซนติเมตร จำนวน 7 ชิ้น พร้อมนำเสนอแนวความคิด 3) นำผลงานจากการ ศึกษาและสร้างสรรค์ไปเผยแพร่ให้สาธารณชนได้ซึมซับ “วัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” โดยการวาดภาพที่ใช้สีอบอุ่น เรียบง่าย บริสุทธิ์ ไร้ เติงสาแบบโกแกง ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้ผู้คนซึมซับและตระหนักถึงเนื้อหาของวัฒนธรรม แห่งความสุขได้อย่างลึกซึ้งผ่านกระบวนการนำเสนอทางจิตรกรรม

การศึกษานี้มีเป้าหมายเพื่อนำเสนอบทบาทของผู้คนที่รับผิดชอบหน้าที่ต่าง ๆ เรือพนมพระผู้ศึกษามองเห็นถึงความรู้สึกที่ถ่ายทอดความรับผิดชอบดังกล่าวด้วยความรัก อันแสนบริสุทธิ์สื่อผ่านภาพความประทับใจอันแสนงดงาม บรรยายกาศดังกล่าวนี้ส่งผลถึง ภาพต้นแบบในการทำงานจิตรกรรมที่มีการใช้สีที่แปร่งแบบเรียบง่าย แสดงออกถึงความ อบอุ่น ทำให้เป็นผลงานจิตรกรรมที่สมบูรณ์ที่สุด

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)

ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

ผู้ศึกษาได้สร้างสรรค์งานจิตรกรรมที่มีแรงบันดาลใจจาก “วัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” โดยกล่าวถึงเนื้อแท้ของผู้คนภายใต้สภาพสังคมที่ขาดความสมดุล ตัวเชื่อมโยงระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ กลับกลายเป็นวัฒนธรรมที่มนุษย์ได้ร่วมกันสร้างและสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน การนำเสนอเรื่องราวผ่านผลงานสร้างสรรค์ทางจิตรกรรมจะสะท้อนภาพแห่งความสุข และบริบทของจิตรกรรมสำนึกของผู้คนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี กับเรื่องราวการลากเรือพนมพระ ซึ่งผลงานการสร้างสรรค์ทางจิตรกรรมชุดนี้จะเป็นการบันทึกภาพแห่งความประทับใจ “วัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” เพื่อเผยแพร่ให้สาธารณชนตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า สร้างทัศนคติที่ดีต่อแนวความคิดดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดความสามัคคี และผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมชุดนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษากระบวนการทำงานศิลปะได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาประเพณีชักพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุด “วัฒนธรรมแห่งความสุข” ประเพณีชักพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อเผยแพร่ผลงานจิตรกรรมชุด “วัฒนธรรมแห่งความสุข” ประเพณีชักพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานีสู่สาธารณชน

วิธีการวิจัย

บทความวิจัยนี้เสนอผลการวิจัยเชิงสร้างสรรค์งานทางศิลปกรรม (จิตรกรรม) มีวิธีการวิจัยดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นในพื้นที่ภาคสนามงานประเพณีชักพระ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยวิธีการถ่ายภาพนิ่ง สเก็ตซ์ภาพ สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ และสังเกตแบบมีส่วนร่วม ระหว่างวันที่ 25 ตุลาคม ถึง 3 พฤศจิกายน 2563
2. ผู้ให้ข้อมูลวิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 3 คน ได้แก่ เกรียงเดช ศรีพิณ (ผู้ลากเรือพระวัดคลองเรือสามัคคีธรรม) อำนาจ จินตางเมือง (นางรำหน้าเรือพระวัดท่าอิฐ) กลิ่น เพชรขุ่ม (มือกลองยาวหน้าเรือพระวัดคลองเรือสามัคคีธรรม)

3. กระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานทางจิตรกรรม

3.1 การวิเคราะห์รวบรวมและคัดเลือกข้อมูลที่น่าไปใช้ในการสร้างสรรค์ทางจิตรกรรมหลังจากได้ข้อมูลต่าง ๆ แล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมารวบรวม คัดแยกและวิเคราะห์หาองค์ประกอบทางศิลปะและสาระสำคัญของงานภายในแนวคิดที่ต้องการนำเสนอภาพความประทับใจ สี สัน ความงดงาม และยังนำเอาแนวคิดผลงานของพอล โกแง ที่กล่าวไว้ว่า “สี” ก็เหมือนกับเสียงดนตรีที่สะท้อนกังวาน สิ่งซึ่งเป็นธรรมดาที่สุด แต่ทำให้เกิดสิ่งตามมาซึ่งยากที่จะอธิบายได้ด้วยคำพูดนั่นคือ พลังภายในของมัน (It’s inner force) รูปแบบการสร้างสรรค์ดังกล่าวเป็นลักษณะที่ตรงตามเจตนาที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นลักษณะการสร้างสรรค์จิตรกรรมต้นแบบของผลงานจิตรกรรม “ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระจังหวัดสุราษฎร์ธานี”

เพื่อให้เข้าใจแนวคิดของการสร้างสรรค์ผลงานของพอล โกแง ยกตัวอย่างภาพที่ 1 เสนอบรรยากาศของหมู่เกาะและชีวิตผู้คนที่มีเบื้องหลัง เป็นภูเขาและต้นไม้ใช้เทคนิคการใช้สีตัดกันอย่างรุนแรงทั้งสีเขียว สีแดง สีเหลือง เป็นการใช้สีแบบสด ๆ ไม่มีลักษณะการเจือปนสีตรงข้ามเพื่อลดค่าความดิบของสี รวมถึงลักษณะของฝีแปรงที่มีกรวดแบบการไล่สีเรียบง่ายไม่ซับซ้อนในกระบวนการทำงาน

ภาพที่ 1: la OranaMaria
ที่มา: Gauguin (1891ก)

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)

ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ 1 ฤดูใบไม้ผลิอันศักดิ์สิทธิ์ (Nave nave moe) บรรยายภาพแห่งความชื่นมื่น ในช่วงฤดูใบไม้ผลิ วาไรยะขององค์ประกอบภาพเพื่อแสดงถึงมิติความใกล้เคียงอย่างเรียบง่าย เบื้องหน้าหญิงสาวสี่ผิวคล้ำอย่างสาวชาวเกาะอยู่ในอิริยาบถเป็นธรรมชาติ ไม่เกลังนัก คู่หนุ่มสาวกำลังสนทนา เบื้องหลังกลุ่มสาวชาวเกาะรวมกลุ่มท่ามกลางธรรมชาติสีที่โลโตน เข้มอ่อนของท้องฟ้าและผืนหญ้าเขียวข่มู่มีสดตัดเข้มรุนแรง ยังคงเป็นบทบาทสำคัญของ ผลงาน

ภาพที่ 2: Sacred Spring: Sweet Dreams (Nave nave moe)

ที่มา: Gauguin (1894ข)

ภาพที่ 2 พิจารณาภาพตัวอย่างงานจิตรกรรมของพอล โกแกง (Paul Gauguin) พบว่า การใช้สีบางเรียบ เน้นความแบน บริสุทธิ์ ไร้เดียงสา ไม่เน้นวิธีการเพื่อให้เกิดเป็น ภาพที่มีมิติซับซ้อนมีเพียงความประสงค์ในการสื่อความหมาย เพราะบริบทองค์ประกอบ และลักษณะทางกายภาพได้บ่งบอกภาพเขียนได้อย่างชัดเจนอยู่แล้ว สีและรูปทรงไม่ได้เป็นส่วนสำคัญในการสื่อความหมาย แต่ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการแสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึก เป็นการถ่ายทอดสภาวะจิตใจของศิลปินเอง นอกจากนั้นแล้วฝีแปรงที่หนักแน่น รุนแรงที่ปรากฏอย่างหยาบในภาพบนผ้าใบนั้นแสดงออกถึงความจริงใจ รอยฝีแปรงที่จงใจ

ทั้งไว้อย่างหยาบ ๆ ไม่เน้นรายละเอียดของรูปทรงมากนัก โดยเฉพาะรูปที่ไกลออกไปสร้างจุดสนใจและถ่ายทอดความรู้สึก เป็นลักษณะแนวทางวิธีการทำงานทางจิตรกรรมในการสร้างผลงานจิตรกรรม “ชุด วัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี” ที่ถ่ายทอดเรื่องราวของเนื้อหา และกระบวนการแสดงออกทางจิตรกรรมที่มีเนื้อหาและต้นแบบอย่างชัดเจน

ภาพที่ 3: Tahitian Women on the Beach

ที่มา: Gauguin (1891๗)

ภาพที่ 3 การรับอิทธิพลจากรูปแบบการสร้างสรรคผลงานศิลปินเป็นการขับเคลื่อนสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในแต่ละชิ้นผลงานของพอล โกแกง ในภาพผลงานจิตรกรรมชุดนี้เป็นการบ่งบอกได้ชัดเจนว่า เขาได้นำทัศนียภาพบวกกับจินตนาการของเขาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทั้งสีสัน องค์ประกอบที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นใหม่เพื่อความลงตัวในองค์ประกอบรวม เช่นเดียวกับผลงานจิตรกรรม “ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระจังหวัดสุราษฎร์ธานี”

3.2 ขั้นตอนการสร้างสรรคผลงานภาพร่าง คือ นำข้อมูลที่ได้ (ภาพถ่าย) มาคัดเลือกให้สอดคล้องกับหลักองค์ประกอบทางศิลปะและถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)

ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

ต้องการนำเสนอ นำข้อมูลที่ได้มาสังเกตสภาพอย่างคร่าว ๆ เพื่อสร้างสรรค์ให้ได้ภาพที่สมบูรณ์ที่สุด มีความงดงามตามหลักองค์ประกอบศิลป์ สี สัน บรรยากาศ สามารถสื่อสารถึงผู้ชมถึงสาระสำคัญของงานได้ มีการร่างภาพสเก็ตช์บนกระดาษขนาดเล็กก่อน แล้วจึงขยายภาพร่างลงบนผืนผ้าใบตามขนาดของงานแต่ละชิ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะการทำงานของพอล โกแกง เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์ทางจิตรกรรม

3.3 การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ 2 มีขั้นตอน ดังนี้

1) ขยายภาพร่างลงบนผืนผ้าใบจากภาพสเก็ตช์ 2) ลงสีตามโทนสี หรือบรรยากาศที่กำหนดเอาไว้คร่าว ๆ หรือการลงสีโดยรวมเพื่อคุมบรรยากาศ 3) เพิ่มน้ำหนักความเข้มข้นของน้ำหนักแสงเงา บรรยากาศ และสีของรูปทรงต่าง ๆ ให้ชัดเจนขึ้นโดยเน้นไปที่การใช้สีเพื่อสร้างความรู้สึก และเน้นจุดสนใจของภาพมากขึ้น และ 4) เก็บรายละเอียดหลังจากลงสีส่วนต่าง ๆ จนครบเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และเป็นเอกภาพมากขึ้น

4. ระยะเวลาในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุด “วัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี” ตั้งแต่วันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2563 ถึง วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2565

5. เผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์ทางจิตรกรรมชุด “วัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี” ในรูปแบบการจัดนิทรรศการทางศิลปะ ณ หอศิลป์ศรีวิชัย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี พร้อมทั้งเผยแพร่เป็นรูปเล่มวิจัยและผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรม เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2565

ผลการวิจัย

การสร้างสรรค์งานศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

ประเพณีลากพระหรือชักพระเป็นประเพณีท้องถิ่นของชาวใต้ที่ยึดถือปฏิบัติกันมาอย่างยาวนานตั้งแต่สมัยศรีวิชัย เป็นประเพณีที่สืบเนื่องด้วยพุทธศาสนาจะมีขึ้นหลังวันปวารณาหรือวันออกพรรษาแล้ว 1 วัน คือตรงกับวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 โดยการที่พุทธศาสนิกชนพร้อมใจกันอาราธนาพระพุทธรูปขึ้นประดิษฐานบนบุษบกที่วางอยู่บนพาหนะ เช่น เรือ รถ หรือล้อเลื่อน ที่เรียกว่า “เรือพนมพระ” แล้วพากันแห่แหนชักลากไป

ตามถนนหนทางเพื่อความเป็นสิริมงคลและอำนวยอายุพรให้อยู่เย็นเป็นสุข ตามคติความเชื่อ มาแต่โบราณ (กลิน เพชรขุ้ม, สัมภาษณ์: 27 ตุลาคม 2563)

ประเพณีลากพระหรือชักพระในปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย ได้แก่

- 1) ตัวเรือพระทุกวันนี้ส่วนใหญ่นิยมใช้รถยนต์ตกแต่งด้วยโคมและสลักเป็นลวดลายไทย สีสันสวยงาม แต่ก็ยังมีบางพื้นที่ยังคงใช้รูปแบบโบราณคือ ใช้คนลากเรือพระไปตามเส้นทาง
- 2) รูปแบบการแต่งกายของผู้เดินที่มีความงดงามอลังการด้วยเครื่องประดับ สีสันของเสื้อผ้า รวมถึงการแต่งหน้าด้วยความปราณีตงดงาม โดยจะมีรูปแบบที่สัมพันธ์กับสีสันของเรือพนมพระ เพื่อจะได้เป็นเอกลักษณ์เดียวกัน
- 3) วิธีการทำบุญ ขณะที่ลากเรือพระไปใครจะมาร่วมทำบุญด้วยการแขวนขนมต้มบูชาพระ ใส่ปัจจัยเพื่อร่วมบุญ หรือร่วมลากเมื่อใดก็ได้
- 4) บทบาทของผู้คนในชุมชน เรือพนมพระทุกลำกำหนดให้มีจุดนัดหมาย เพื่อให้บรรดาเรือพระทั้งหมดในละแวกใกล้เคียงได้ชุมนุมรวมตัวในที่เดียวกัน ในเวลาก่อนพระฉันเพล ให้พุทธศาสนิกชนได้มีโอกาสถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุสามเณรได้ทั่วทุกวัดหรือมากที่สุดเท่าที่จะทำได้
- 5) พิธีการประกวดเรือพระและประชันกันเกิดขึ้นโดยปริยาย เช่น การประกวดเรือพนมพระ การประกวดนางรำเรือพนมพระ โดยมีรางวัลตามประกาศที่แตกต่างกันไปในแต่ละปี สร้างความตื่นเต้น ความตั้งใจ ความร่วมมือ และความร่วมแรงร่วมใจกลายเป็นภาพความประทับใจจนเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานทางจิตรกรรม ชูวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี จำนวน 7 ชิ้น ได้แก่ 1) ผลงานความสุขนางรำหน้าเรือพระ 2) ผลงานสุขแห่งความพร้อมเพรียง 3) ผลงานความสุขกลองยาว 4) ผลงานสุขสุดสายตา 5) ผลงานจังหวะแห่งความสุข 6) ผลงานรอยยิ้มนางรำชุดสีฟ้า และ 7) ผลงานราตรีเดือนสิบเอ็ด ดังนี้

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)

ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

ผลงานชิ้นที่ 1 ชื่อ ความสุขนางรำหน้าเรือพระ

ภาพที่ 4: ภาพถ่ายต้นแบบความสุขนางรำหน้าเรือพระ

ที่มา: เดชวินิตย์ ศรีพิณ (2563ค)

ภาพที่ 5: สเก็ตซ์ภาพวาดำเพื่อหาน้ำหนักแสงเงา ความสุขนางรำหน้าเรือพระ

ที่มา: เดชวินิตย์ ศรีพิณ (2563ค)

ภาพที่ 4 และ 5 ทำทางกระบับกระเจิง ด้วยที่พ่ายกมือรำรำรำร้องตาม จังหวะเสียงกลองยาว รวากับนี่คือช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดในชีวิต การแสดงออกบนสีหน้ายัง บ่งบอกถึงความสุข ความสนุก ความมั่นใจในกระบวนการเต้นของตนเอง และอาจ ไม่ใช่ครั้งแรกสำหรับยายวัยชรากับการรำรำหน้าเรือพระ และคงอีกหลายต่อหลายครั้ง กับการต่อยอดเรื่องราวแห่งความสุข ที่จะถูกส่งต่อสู่รุ่นลูกและหลาน สันดานญาณแห่ง การสืบทอดยังคงปลูกฝังรุ่นต่อรุ่น จนกระทั่งปัจจุบันกลายเป็นวัฏจักรที่เกิดขึ้นหมุนเวียน หรืออาจเรียกว่า วงล้อวัฒนธรรม มีการปรับเปลี่ยน การพัฒนาขึ้นในโครงสร้างเดิม แต่อดีตก็ยังคงถูกบันทึกในรูปแบบต่าง ๆ เรื่อยมา

ผลงานชิ้นที่ 2 ชื่อ สุขแห่งความพร้อมเพรียง

ภาพที่ 6: ภาพถ่ายต้นแบบความสุขแห่งความพร้อมเพรียง

ที่มา: เดชวินิตย์ ศรีพิณ (2563ข)

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)
ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ 7: สเก็ตซ์ภาพวาดเพื่อหาน้ำหนักแสงเงา ความสุขแห่งความพร้อมเพรียง
ที่มา: เดชวินิตย์ ศรีพิณ (2563ง)

ภาพที่ 6 และ 7 จากอดีตจนถึงปัจจุบันการปรับเปลี่ยนวิธีการลากเรือพระกลวิธีการคิดเพื่อให้ผู้ร่วมลากกระบวนเรือทุ่นแรงมากขึ้นกับระยะทางนับหลายกิโลเมตรเมื่อตัดทอนกำลังคนให้เหลือน้อยในการลากเรือแล้ว เรือพระมีล้อและเพิ่มคนขับสามารถเร่งลำเรือได้ ก็จะเพิ่มการแต่งตัวของผู้ลากให้ดูสวยงามมีความพร้อมเพรียง และการแสดงตามจังหวะผู้ลากเรือก็จะเกิดความสนุกสนานมากขึ้น การปรับเปลี่ยนตามความสะดวกสบายเพื่อหากวิธีเครื่องช่วยทุ่นแรง เป็นความคิดปรับเปลี่ยนให้พัฒนาขึ้นตามยุคตามสมัย นี่คือการรวมของเทคโนโลยีที่ค่อย ๆ เข้ามาตัดทอนและกลืนกินเสน่ห์บางอย่างไปจากวัฒนธรรมดั้งเดิม

ผลงานชิ้นที่ 3 ชื่อ ความสุขกลองยาว

ภาพที่ 8: ภาพถ่ายต้นแบบความสุขกลองยาว

ที่มา: เดชวินิตย์ ศรีพิณ (2563จ)

ภาพที่ 9: สเก็ตช์ภาพวาดดำเพื่อหาน้ำหนักแสงเงา ความสุขกลองยาว

ที่มา: เดชวินิตย์ ศรีพิณ (2563ฉ)

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)

ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ 8 และ 9 เรือพนมพระในแต่ละลำจะมีแนวคิดในการนำเสนอกระบวนการแห่งเรือที่ต่างกันออกไป ขบวนกลองยาวเร่งเสียงกลอง มองข้ามความเจ็บของฝ่ามือที่เร่งเสียงเมื่อสัมผัสกับหนังกลอง ด้วยต้องการจะส่งเสียงแห่งความสุขให้ผู้คนในงานได้รับรู้ถึงความปรารถนา เรื่องราวการกล่าวถึงแสงแห่งสีเหลืองทอง โดยรอบลำเรือประดับประดาด้วยธงชาติ โบกสะบัดไปมา สร้างความเคลื่อนไหวให้น่าสนใจ จังหวะกลองเสมือนหัวเรือใหญ่ในการสร้างแรง กำลัง และความพร้อมเพรียงให้กับผู้คนทั้งหมดในขบวนเดียวกัน ด้วยวิถีชีวิตของคนไทยที่มีความผูกพันกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ผ่องใสใจ การนำเสนอเรื่องราวการแสดงออกถึงความจงรักภักดีเพื่อต่อยอดย้ำผู้คนที่ได้ยินเสียงให้สืบทอดวัฒนธรรมแบบนี้ตลอดไป

ผลงานชิ้นที่ 4 ชื่อ สุขสุดสายตา

ภาพที่ 10: ภาพถ่ายต้นแบบสุขสุดสายตา

ที่มา: เฉลววินิตย์ ศรีพิณ (2563ช)

ภาพที่ 11: สเก็ตซ์ภาพขบวนแห่เพื่อหาน้ำหนักแสง เงา สุกสุดสายตา

ที่มา: เดชวินิตย์ ศรีพิณ (2563ช)

ภาพที่ 10 และ 11 พื้นถนนมีตมิตด้วยกองทัพแห่งวัฒนธรรม รวบรวมว่านี่คือช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดในชีวิต ผู้คนสุดลูกหูลูกตา บ้างทนร้อน ทนแดด บ้างทนฝน บ้างจัดเตรียมหมวก ร่ม ผ้าปิดศรีษะ เดินกันไปให้สุดปลายทาง ความสุข ความสนุก ความหวัง การส่งเรื่องราวแห่งชีวิต การเป็นแบบอย่างที่ดี หลากหลายสิ่งเกิดขึ้นในขณะการร่วมสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีจนยากที่จะกล่าวถึงหมด และเหตุการณ์นี้จะยังคงดำเนินอีกหลายต่อหลายครั้ง เพื่อสืบสานเรื่องราวแห่งความสุข โดยการส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น ด้วยวิถีชีวิตคนไทยที่มีการปลูกฝังเรื่องราวของความผูกพันเริ่มจากสถาบันครอบครัวทำให้นุชนยัสัมพันธันในการอยู่ร่วมกันในสังคมของคนกลุ่มใหญ่ มีความเข้าอกเข้าใจในการสืบทอดสิ่งต่าง ๆ ร่วมกัน ด้วยความปรารถนาดี และแสดงออกต่อกันด้วยความรัก จิตสำนึกที่ฝังแน่นในจิตวิญญาณของพวกเขา มีอยู่มากมายมหาศาลและจะยังคงอยู่ตลอดไป

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)

ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

ชิ้นงานชิ้นที่ 5 ชื่อ จังหวะแห่งความสุข

ภาพที่ 12: ภาพถ่ายต้นแบบจังหวะแห่งความสุข

ที่มา: เดชวินิตย์ ศรีพิณ (2563ณ)

ภาพที่ 13: สเก็ชภาพชาวดำเพื่อหาน้ำหนักแสง เงา จังหวะแห่งความสุข
ที่มา: เดชวินิตย์ ศรีพิณ (2563ญ)

ภาพที่ 12 และ 13 ความกระฉับกระเฉงด้วยท่ายกไม้ยกมือตักลง ราวกับนี่คือ ช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดในชีวิต การแสดงออกบนสีหน้ายังบ่งบอกถึงความสุข ความสนุก ความมั่นใจในกระบวนการออกจังหวะของตนเอง เพื่อนำขบวนหน้าเรือพระสู่ลำดับที่จอดเรือ สัญลักษณ์แห่งการสืบทอดยังคงปลูกฝังรุ่นต่อรุ่น จนกระทั่งปัจจุบันกลายเป็นวัฏจักรที่เกิดขึ้นหมุนเวียน โดยอาจมีการปรับเปลี่ยน การพัฒนาแตกต่างไปจากโครงสร้างเดิม แต่บันทึกอดีตในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการสืบทอดต่อไป เสมือนภาพจังหวะแห่งความสุข

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)

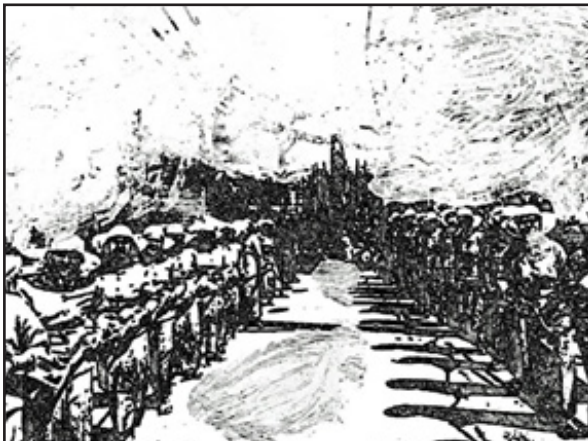
ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

ผลงานชิ้นที่ 6 ชื่อ รอยยิ้มนางรำชุดฟ้า

ภาพที่ 14: ภาพถ่ายต้นแบบรอยยิ้มนางรำชุดสีฟ้า

ที่มา: เดชวินิตย์ ศรีพิณ (2563ก)

ภาพที่ 15: เกียรติภาพขาวดำเพื่อหาน้ำหนักแสงเงา รอยยิ้มนางรำชุดสีฟ้า

ที่มา: เดชวินิตย์ ศรีพิณ (2563ก)

ภาพที่ 14 และ 15 หน้าต่างดงามด้วยรอยยิ้ม สวยงามด้วยการแต่งหน้าทาปาก หมวกขาว และชุดสีฟ้าผ้าไหมอันแสนเรียบง่าย ลากเชือกเรือพนมพระด้วยอิริยาบถ อ่อนช้อย นุ่มนวล และพร้อมเพรียง เรือพนมพระเคลื่อนช้า ๆ ตามหลังลำช้างหน้าเพื่อรักษาระยะห่าง จังหวะการเดินที่ขึ้นอยู่กับเสียงตะโพนใหญ่ตัวเดียว เพราะเป็นเรือพนมพระขนาดเล็ก การเข้าร่วมตามประเพณีจึงคาดหวังผลประกวดรางวัลการันตี ทั้งนี้ได้แสดงถึงหัวใจที่มีความเพียร หวังเพียงการสืบทอด ส่งต่อวัฒนธรรมสู่ชนรุ่นหลัง เรือพนมพระ นางรำ ชุดกลอง ยาว รวมถึงผู้คนที่มาพร้อมเรือแต่ละลำ จะมีจำนวนหรือขนาดใหญ่แค่ไหนขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของสำนักสงฆ์หรือวัด หากเป็นเรือลำเล็กอาจไม่ส่งเข้าประกวด เพียงแต่ส่งเพื่อร่วมงานประเพณีชักพระตามประเพณี ผู้คนหรือชาวบ้านที่ติดตามเรือพนมพระมา ก็เพื่อร่วมแสง บุญในประเพณีเดือนสิบเอ็ด

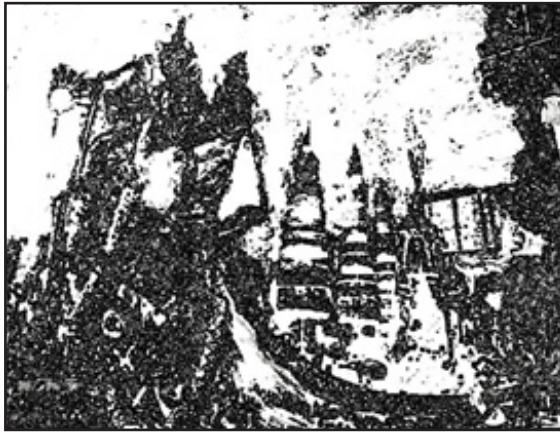
ผลงานชิ้นที่ 7 ชื่อ ราตรีเดือนสิบเอ็ด

ภาพที่ 16: ภาพถ่ายต้นแบบราตรีเดือนสิบเอ็ด

ที่มา: เดชวินิตย์ ศรีพิณ (2563ฐ)

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)
ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ 17: สเก็ชภาพวาดเพื่อหาน้ำหนักแสงเงา ราตรีเดือนสิบเอ็ด
ที่มา: เดชวินิตย์ ศรีพิณ (2563ท)

ภาพที่ 16 และ 17 เรือพนมพระที่ประดับประดาด้วยแสง สี ทำให้ยามค่ำคืนสว่างสดใสไปด้วยแสงไฟละลานตา ตัดกับความเงียบสัจด์ของฟ้ามืดหม่น ฟ้าใกล้ยามฝนตก ฟ้าที่มีแสงลอดผ่านเมฆเพียงน้อยนิด ฟ้ายังมีมืด แสงไฟยังส่องสว่าง ความงดงามยามไร้ผู้คน หลงเหลือแต่เพียงเรือพนมพระกับผู้อยู่เฝ้าเรือที่ต่างหลับใหลอยู่ใต้เรือในแต่ละคืน การสะท้อนเรื่องราวจริงเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบและตระหนักถึงความสำคัญและความเป็นมาของวัฒนธรรมอันทรงคุณค่า และวิธีการดำเนินไปอย่างเป็นธรรมชาติ ที่น้อยคนทราบว่าในภาพวาดที่มีเพียงเรือพนมพระยามค่ำคืนนั้นยังแฝงด้วยความสุข ความเหน็ดเหนื่อย หน้าที่และความรับผิดชอบของคนอีกกลุ่มหนึ่ง

2. การสร้างสรรค์ศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์สร้างสรรคผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการบันทึกเรื่องราวประเพณีชักพระ

จังหวัดสุราษฎร์ธานีผ่านกระบวนการทางจิตรกรรม เพื่อสร้างสรรค์ผลงานทั้ง 7 ชิ้น ได้แก่ 1) ผลงานความสุขนางรำหน้าเรือพระ 2) ผลงานสุขแห่งความพร้อมเพรียง 3) ผลงานความสุขกลองยาว 4) ผลงานสุขสุดสายตา 5) ผลงานจังหวะแห่งความสุข 6) ผลงานรอยยิ้ม นางรำชุดสีฟ้า และ 7) ผลงานราตรีเดือนสิบเอ็ด ซึ่งองค์ประกอบในภาพได้พยายามถ่ายทอดเรื่องราวของลักษณะการทำกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่มีความเชื่อมโยง สืบเนื่องในทุกหน้าที่ของผู้คนประจำเรือพนมพระผู้สร้างสรรค์ใช้สีสนธรรมชาติที่ตัดด้วยสีสด เพื่อกระตุ้นให้เกิดความน่าสนใจ ภาพผู้คนในอิริยาบถต่าง ๆ ที่แสดงออกถึงความสามัคคี ความใสซื่อตรงไปตรงมา และความจริงใจ สะท้อนให้เห็นถึงเรื่องราวที่มากกว่าหน้าที่ ด้วยลักษณะทางกายภาพการดำเนินชีวิตที่ยังคงอยู่อาจถูกปรับเปลี่ยนด้วยกระแสของการพัฒนาทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งคาดว่าในอีกไม่นานนักการดำเนินไปของขนบธรรมเนียมประเพณีที่ประกอบด้วยเสน่ห์ทางสุนทรีภาพอันงดงามอย่างลงตัว ดังกล่าวอาจจะหมดไป งานชุดนี้ได้ใช้หลักการทางศิลปะ ประสพการณ์ รวมทั้งข้อมูล บรรจงเรียบเรียงเนื้อสื่งบนผืนผ้าใบ เพื่อบันทึกไว้เป็นสิ่งที่ทดแทนความทรงจำที่อาจจะหายเลือนไปตามบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างไร้ขอบเขตตามที่กล่าว ลักษณะเด่นของผลงานชุดนี้คือ เรื่องราวทางด้านเนื้อหาของผู้คนที่สร้างร่วมกันสร้างวัฒนธรรมด้วยความสุข การใช้สีสด ๆ ถ่ายทอดอารมณ์แบบเรียบง่าย ๆ กลายเป็นภาพจิตรกรรมที่ได้แรงบันดาลใจจากบริบทของผู้คนในประเพณีชักพระจังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมกับลักษณะการใช้สีสัน ฝี แปร่ง และเรื่องราวทางด้านเนื้อหาภาพบางส่วนของศิลปินต้นแบบอย่างพอล โกแกง ทำให้ภาพ ดูลงตัวและสวยงาม

ภาพจิตรกรรมทุกชิ้นมีความต่างกันในเรื่องราวของมุมมองและการสื่อความ ซึ่งมีลักษณะไม่พบเห็นเป็นสากล ทำให้ลักษณะภาษาภาพอาจเป็นที่สงสัย ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอรายละเอียดของแต่ละภาพในรูปแบบของแนวความคิด เพื่อเป็นการอธิบายเรื่องราวที่นำเสนอในผลงานสร้างสรรค์ทุกชิ้น

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)
ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ 18: ผลงานชื่อความสุขนางรำหน้าเรือพระ

ขนาด 60x80 เซนติเมตร

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ที่มา: เดชวินิตย์ ศรีพิณ (2563ฅ)

ภาพที่ 18 แนวความคิด ผลงานชื่อความสุขนางรำหน้าเรือ สีสันโดดเด่น เรียบง่าย แบบดิบ ๆ บรรยากาศของสีที่ดูร้อนอบอ้าวได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมอากาศในช่วงเวลานั้น ซึ่งร้อนแต่กลับดูอบอุ่น ที่แปร่งที่ทำให้ดูมีความรู้สึกเคลื่อนไหว แสดงออกถึงท่าทางที่บ่งบอกถึงความสนุกสนาน ทำให้ภาพความพิเศษดูกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน บ่งบอกถึงความสุขของนางรำหน้าเรือพนมพระได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 19: ผลงานชื่อสุขแห่งความพร้อมเพรียง

ขนาด 60x80 เซนติเมตร

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ที่มา: เดวินthy ศรีพิน (2563ณ)

ภาพที่ 19 แนวความคิด ผลงานชื่อสุขแห่งความพร้อมเพรียง สีเส้นที่เรียบง่ายแบบดิบ ๆ บรรยายภาพของสีที่ดูร้อนอบอ้าวได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมอากาศในช่วงเวลานั้น ซึ่งร้อนแต่กลับดูอบอุ่น ที่แปร่งที่ทำให้ดูมีความรู้สึกเคลื่อนไหว ให้ความความพร้อมเพรียงที่ส่งผลต่อความงดงามในงานจิตรกรรม การใช้สีและที่แปร่งรวมถึงองค์ประกอบในภาพทำให้ผลงานดูกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันบ่งบอกถึงความสุขที่เกิดขึ้นจากความสามัคคีได้เป็นอย่างดี

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)
ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

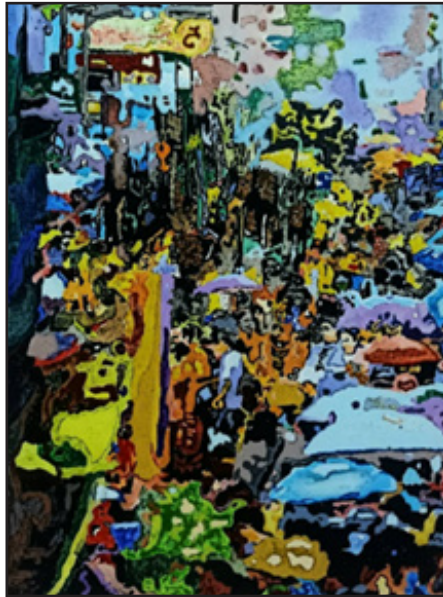
ภาพที่ 20: ผลงานชื่อความสุขกลองยาว

ขนาด 60x80 เซนติเมตร

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ที่มา: เดชวินิตย์ ศรีพิณ (2563ด)

ภาพที่ 20 แนวความคิด ผลงานชื่อความสุขกลองยาว สีเส้นที่ดูเรียบง่ายและกลมกลืน ที่แปรงแบบหยาบ ๆ ทำให้ภาพดูมีความรู้สึกเคลื่อนไหว แสดงให้เห็นถึงกิริยาท่าทาง ท่วงทำนองของเสียงกลองยาว สร้างแรงบันดาลใจในการถ่ายทอดผลงานจิตรกรรม ซึ่งแสดงออกถึงความสุข ความสนุกสนาน เป็นวัฒนธรรมแห่งความสุขในกิจกรรมส่วนหนึ่งของเรือพนมพระที่แสดงออกถึงความรักต่อสถาบันได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 21: ผลงานชื่อสุขสุดสายตา

ขนาด 60x80 เซนติเมตร

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ที่มา: เดชวินิตย์ ศรีพิณ (2563ด)

ภาพที่ 21 แนวความคิด ผลงานชื่อสุขสุดสายตา บรรยายภาพของสิ่งที่ดูมืดสลัว แทรกความสว่างสดใสด้วยสีสดดิบ มีที่แปร่งที่หยาบทำให้ภาพดูมีพลัง มีความลึก มีความเคลื่อนไหว แสดงให้เห็นถึงพลังของผู้คนกลุ่มใหญ่ที่ร่วมกันถ่ายทอดความรักความห่วงแหนต่อวัฒนธรรม ความประทับใจสะท้อนถึงความรู้สึก ส่งผลในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสุขสุดสายตาให้ความลงตัวและสมบูรณ์ที่สุด

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)
ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ 22: ผลงานชื่อจังหวะแห่งความสุข

ขนาด 60x80 เซนติเมตร

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ที่มา: เดชวินิต์ ศรีพิณ (2563)

ภาพที่ 22 แนวความคิด ผลงานชื่อจังหวะแห่งความสุข บรรยายภาพของสีที่ดูมีด สลับบ่งบอกถึงลักษณะการอยู่ในภาวะแห่งความมั่นใจ ความเชื่อมั่นกับสิ่งที่ได้กระทำและ สืบสานมาจนถึงปัจจุบัน และยังมีที่แปร่งที่หยาบทำให้ภาพดูมีความเคลื่อนไหว แสดงให้เห็นถึงการแสดงออกซึ่งถ่ายทอดความรักและความห่วงแหนต่อวัฒนธรรมผ่านจังหวะ กลองยาว ความประทับใจสะท้อนถึงความรู้สึก ส่งผลในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม จังหวะแห่งความสุขให้ความลงตัวและสมบูรณ์ที่สุด

ภาพที่ 23: ผลงานชื่อรอยยิ้มนางรำชุดสีฟ้า

ขนาด 60x80 เซนติเมตร

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ที่มา: เดชวินิต์ ศรีพิณ (2563ท)

ภาพที่ 23 แนวความคิด ผลงานชื่อรอยยิ้มนางรำชุดสีฟ้า สีเส้นที่เรียบง่าย สดใส สีสันเดียวกัน แสดงออกถึงบรรยากาศแห่งความเป็นเอกภาพของเรื่องราวที่น่าเสนอ การแสดงถึงความพร้อมเพรียง ความสามัคคี และที่แปร่งที่บ่งบอกลักษณะการเคลื่อนไหว ผนวกกับแสงเงาที่กระทบลงบนพื้นแสดงถึงทิศทางลักษณะการเดินของนางรำ ซึ่งงาน จิตรกรรมชิ้นนี้ ได้แสดงให้เห็นถึงบรรยากาศแห่งความสุขของนางรำชุดสีฟ้าได้เป็นอย่างดี

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)
ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ 24: ผลงานชื่อราตรีเดือนสิบเอ็ด

ขนาด 60x80 เซนติเมตร

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ที่มา: เฉลววินิตย์ ศรีพิณ (2563ธ)

ภาพที่ 24 แนวความคิด ผลงานชื่อราตรีเดือนสิบเอ็ด บรรยากาศของสีที่ดูมืดสลัวแทรกความสว่างสดใสด้วยสีสดดิบ เป็นบรรยากาศที่เจียบสงบยามค่ำคืน แต่ยังปรากฏความสว่างสดใสจากแสงไฟ และมีที่แปร่งที่หยาบ ทำให้ภาพดูมีพลัง มีความลึก มีความเคลื่อนไหว แสดงให้เห็นถึงพลังของแสงไฟที่ประดับประดาบนเรือพนมพระยามค่ำคืน ความประทับใจสะท้อนถึงความรู้สึก ส่งผลในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมราตรีเดือนสิบเอ็ดให้ความลงตัวและสมบูรณ์ที่สุด

3. การนำเสนอนิทรรศการผลงานทางศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข : ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

การเผยแพร่ผลงานทางจิตรกรรม ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี ให้เป็นที่ศึกษากระบวนการทำงานทางศิลปะ ปลุกฝังจิตสำนึก และตระหนักถึง

เรื่องราวของคุณค่าทางวัฒนธรรมอันดีงาม ผลงานการสร้างสรรคทางจิตรกรรม “ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี” ได้จัดทำขึ้นเป็นเล่มวิจัยและได้ส่งมอบเพื่อใช้ประโยชน์แก่ สาขาวิชาจิตรกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 2 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2565 เพื่อใช้ในการศึกษาเรียนรู้กระบวนการทำงานทางจิตรกรรม และเป็นแนวทางในการทำงานในลักษณะงานวิจัยสร้างสรรค์ทางจิตรกรรม การเผยแพร่ในการจัดนิทรรศการทางศิลปะ ณ หอศิลป์ศรีวิชัย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี เพื่อถ่ายทอดให้นักศึกษา คณาจารย์และบุคคลทั่วไป ตระหนักและปลูกฝังถึงแนวทางในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมที่สืบทอดเรื่องราวอันน่าประทับใจที่ถ่ายทอดผ่านผลงานจิตรกรรมทั้ง 7 ชิ้น พร้อมแนวคิดที่น่าสนใจ

อภิปรายผลการวิจัย

ประเพณีชักพระจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นประเพณีท้องถิ่นของชาวใต้ ซึ่งเป็นประเพณีทำบุญในวันออกพรรษา ตรงกับวันแรม 1 ค่ำเดือน 11 เชื่อกันว่า เมื่อครั้งที่พระพุทธเจ้าเสด็จไปจำพรรษา ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์เพื่อโปรดพระมารดา ครั้นเมื่อครบพรรษาจึงเสด็จกลับมายังโลกมนุษย์ พุทธศาสนิกชนจึงมารอรับเสด็จ แล้วอัญเชิญพระพุทธเจ้าขึ้นประทับบนบุษบกแล้วแห่ไปรอบเมือง เพื่อให้ผู้ได้สักการะ จนปัจจุบันกลายมาเป็นการลากเรือพนมพระ การร่วมกันสืบทอดประเพณีแห่งความเชื่อทางพุทธศาสนานี้ถือเป็นวัฒนธรรมแห่งความสุข (ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม, 2566: ออนไลน์) เรื่องราวการลากเรือพนมพระในจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ผู้คนหลายช่วงอายุวัย หลากหลายอาชีพ และมีสถานะทางสังคมที่แตกต่างกัน แต่ทุกคนร่วมแสดงความเสียสละ ความสามัคคี ความเห็นอกเห็นใจ ซึ่งแสดงออกให้เห็นเป็นรอยยิ้มบนใบหน้าท่ามกลางแดดร้อน เพื่อนำเรือพนมพระแห่รอบเมืองไปสู่จุดหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของลัญจกร นิลกาญจน์ ที่กล่าวถึงวัฒนธรรมความเชื่อ กับการจัดการศรัทธาของชุมชนไว้ว่า กลุ่มคนในชุมชนที่มีความศรัทธาร่วมกันจะเข้ามามีบทบาทในการจัดการ ซึ่งความเข้มแข็งของพลังศรัทธาจะมีผลต่อรูปแบบการจัดการ ซึ่งความศรัทธาของชุมชนจะมีความสำคัญและส่งผลต่อเนื่องระยะยาวในชุมชน (ลัญจกร นิลกาญจน์, 2561: 11) เรื่องราวดังกล่าวนี้ได้สร้างแรงบันดาลใจในการผลงานทางศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)

ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

การสร้างสรรค์ศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานีได้นำรูปแบบการสร้างสรรค์งานทางจิตรกรรมของพอล โกแกง มาเป็นผลงานต้นแบบ ทำให้ผลงานภาพมีลักษณะพิเศษ ทั้งการใช้สีที่แสดงออกถึงบรรยากาศแห่งความสุข สีแปร่งที่แสดงออกถึงความเคลื่อนไหว และมุมมองในการจัดองค์ประกอบของภาพที่เรียบง่ายแต่น่าสนใจ ดังบทสรุปของ จิระพัฒน์ พิตรปรีชา ที่กล่าวว่าผลงานของพอล โกแกง เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกออกมาอย่างชัดเจนที่สุด แล้วปล่อยให้มันเป็นหน้าที่ของจินตนาการในการตีความอย่างเป็นอิสระ (จิระพัฒน์ พิตรปรีชา, 2552: 65) การถ่ายทอดสุนทรียรสผ่านงานจิตรกรรมด้วยรูปแบบเรียบง่ายโดยการใช้สีสด ๆ ตามอัตลักษณ์ผลงานของพอล โกแกง จะทำให้เกิดผลงานจิตรกรรมที่ดูลงตัว สวยงามและมีสุนทรียภาพ

การนำเสนอเผยแพร่ผลงานจิตรกรรมชุด “วัฒนธรรมแห่งความสุข” ประเพณีชักพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในรูปแบบการจัดนิทรรศการ ส่งผลให้ผู้เข้าชมชิ้นงานสามารถรับรู้ได้ถึงกระบวนการในการทำงานจิตรกรรม ได้สัมผัสถึงเนื้อสี สีแปร่ง และรายละเอียดเล็กน้อยในชิ้นงาน รวมไปถึงการเห็นถึงมิติของชิ้นงานในภาพรวม ซึ่งต่างจากการนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ทางจิตรกรรมออนไลน์ในปัจจุบัน ดังที่ บุหลัน กุณวิจิตร กล่าวไว้ว่า การจัดนิทรรศการออนไลน์มีข้อจำกัดบางประการ เช่น ด้านงบประมาณและการนำผลงานไปใช้ในทางที่ผิดกฎหมายและนำไปใช้ประโยชน์ทางธุรกิจโดยไม่ได้ขออนุญาตเจ้าของ เป็นต้น (บุหลัน กุณวิจิตร, 2562: 311) อย่างไรก็ตามการเผยแพร่ผลงานศิลปะในรูปแบบออนไลน์ ก็มีข้อดีที่สามารถทำให้การเผยแพร่สู่สาธารณชนได้กว้างกว่าและสะดวกต่อการชมผลงานได้มากกว่า

บทสรุป

วัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระจังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ การนำเสนอข้อมูลของผู้คนในงานประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีรูปแบบการดำเนินทางวัฒนธรรมของผู้คนเชื่อมโยงตามหลักการที่ว่า “รากฐานทางวัฒนธรรมของสังคมที่สงบสุขถูกสร้างขึ้นบนค่านิยมร่วมกันและการเคารพในความหลากหลาย” หลักการแห่งความเห็นอกเห็นใจ การเคารพในความหลากหลาย มีการดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย มีการแบ่งปันซึ่งกันและกัน โดยมีผลงานของวัฒนธรรมเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงเรื่องราวแห่งความสำเร็จ ซึ่งในการสร้างสรรค์ผลงาน ผู้วิจัยใช้สีสด ๆ ระบายแบบเรียบง่าย สื่อถึงการดำเนินชีวิตแบบใสซื่อ

ตรงไปตรงมาและสะท้อนการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมที่มีการสืบทอดด้วยความรักของผู้คน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี การสร้างสรรค์ผลงานได้รับอิทธิพลจากรูปแบบทางจิตรกรรมของ พอล โกแกง แสดงออกผ่านภาพผลงานจิตรกรรม “ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณี ชักพระจังหวัดสุราษฎร์ธานี” ทำให้ภาพมีความสวยงามสื่อถึงความรัก ความสามัคคี และ สีสันที่สื่อบรรยากาศแห่งความหวังแทนต่อทรัพยากรทางวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องถูกต้องตาม วัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอ

การนำเสนอผลงานจิตรกรรม “ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ส่งผลในการเกิดแรงกระตุ้นมิติใหม่ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในการนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลาย นอกจากการนำเสนอทางด้านจิตรกรรมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ภาพวิธีการสืบทอดและอนุรักษ์ทางวัฒนธรรมผ่านผลงานจิตรกรรม ทำให้เกิดการเรียนรู้ วิธีการดำเนินชีวิตร่วมกันแบบดั้งเดิม สอดคล้องกับหลักการที่ว่า “รากฐานทางวัฒนธรรม ของสังคมที่สงบสุขถูกสร้างขึ้นบนค่านิยมร่วมกันและการเคารพในความหลากหลาย” รูปแบบที่ถ่ายทอดจะเป็นแหล่งข้อมูลอย่างดี ในการสืบทอดวัฒนธรรมที่ถูกขับเคลื่อนด้วยความ เป็นหนึ่งเดียวของผู้คนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลงานวิจัยชุดนี้ เมื่อนำเสนอต่อ สาธารณชน เป็นการอธิบายถึงกระบวนการทำงานวิจัยทางจิตรกรรมและสร้างจิตสำนึกให้ ผู้คนได้ทบทวนการดำเนินชีวิตท่ามกลางสังคมแห่งการแข่งขัน แย่งชิงและสังคมแห่ง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ได้ย้อนทบทวนวิธีการดำเนินชีวิตกลับสู่สังคมการใช้ชีวิต แบบดั้งเดิมที่ใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย มีความเห็นอกเห็นใจ การเคารพซึ่งกันและกัน และมีการ แบ่งปันซึ่งกันและกัน การได้พบความสุขอันเกิดจากการมองเห็นวิถีชีวิตที่แสดงออก ในลักษณะความเป็นอยู่ด้วยความสามัคคีอันบริสุทธิ์ สู่กระบวนการถ่ายทอดในลักษณะ ผลงานทางจิตรกรรม เพื่อสร้างจุดสนใจที่จะส่งต่อ “วัฒนธรรมแห่งความสุข”

รายการอ้างอิง

- จิระพัฒน์ พิตรปรีชา. (2552). *โลกศิลปะ ศตวรรษที่ 20*. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.
- เดชวินิตย์ ศรีพิณ. (2563ค). ภาพถ่ายต้นแบบความสุขนางรำหน้าเรือพระ. ใน *รายงานวิจัย เรื่องการสร้างสรรคและวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุดวัฒนธรรม แห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี*. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี.

ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุรารักษ์ธานี

เดชวินิตย์ ศรีพิมพ์. (2563ช). สเก็คซ์ภาพवादเพื่อหาน้ำหนักแสง เงา สุขสุดสายตา. ใน
รายงานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)
ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

เดชวินิตย์ ศรีพิณ. (2563ณ). ภาพถ่ายต้นแบบจิงหะแห่งความสุข. ใน รายงานวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุติวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

เดชวินิตย์ ศรีพิณ. (2563ญ). สเก็ตซ์ภาพวาดคำเพื่อน้ำหนักแสง เงา จิงหะแห่งความสุข. ใน รายงานวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุติวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

เดชวินิตย์ ศรีพิณ. (2563ฎ). ภาพถ่ายต้นแบบรอยยิ้มนางรำชุดสีฟ้า. ใน รายงานวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุติวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

เดชวินิตย์ ศรีพิณ. (2563ฏ). สเก็ตซ์ภาพวาดคำเพื่อน้ำหนักแสง เงา รอยยิ้มนางรำชุดสีฟ้า. ใน รายงานวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุติวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

เดชวินิตย์ ศรีพิณ. (2563ฐ). ภาพถ่ายต้นแบบราตรีเดือนสิบเอ็ด. ใน รายงานวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุติวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

เดชวินิตย์ ศรีพิณ. (2563ฑ). สเก็ตซ์ภาพวาดคำเพื่อน้ำหนักแสง เงา ราตรีเดือนสิบเอ็ด. ใน รายงานวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุติวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

เดชวินิตย์ ศรีพิณ. (2563ฒ). ผลงานชื่อความสุขนางรำหน้าเรือพระ. ใน รายงานวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุติวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

การสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม)

ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี

เดชวินิตย์ ศรีพิณ. (2563ณ). ผลงานชื่อสุขแห่งความพร้อมเพรียง. ใน รายงานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

เดชวินิตย์ ศรีพิณ. (2563ค). ผลงานชื่อความสุขกลองยาว. ใน รายงานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

เดชวินิตย์ ศรีพิณ. (2563ด). ผลงานชื่อสุดสายตา. ใน รายงานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

เดชวินิตย์ ศรีพิณ. (2563ถ). ผลงานชื่อจังหวะแห่งความสุข. ใน รายงานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

เดชวินิตย์ ศรีพิณ. (2563ท). ผลงานชื่อรอยยิ้มนางรำชุดสีฟ้า. ใน รายงานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

เดชวินิตย์ ศรีพิณ. (2563ธ). ผลงานชื่อราตรีเดือนสิบเอ็ด. ใน รายงานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม (จิตรกรรม) ชุดวัฒนธรรมแห่งความสุข: ประเพณีชักพระสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

บุหลัน กุลวิจิตร. (2562). การจัดนิทรรศการในยุคเดิมและยุคดิจิทัลของพิพิธภัณฑ์. วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 5(1), 311.

ลัญจกร นิลกาญจน์. (2561, กรกฎาคม-ธันวาคม). วัฒนธรรมความเชื่อกับการจัดการศรัทธาของชุมชน. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 10(2), 11.

ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม. (2566). *ภาวะทางอารมณ์ของข้าพเจ้าที่ได้รับจากประสบการณ์ในชีวิต* (*State of my emotion from my experience*). <http://www.m-culture.in.th/album/view/198143/>

Gauguin, P. (1891ก). *la OranaMaria*. https://en.wikipedia.org/wiki/la_Orana_Maria.

Gauguin, P. (1894ข). *Sacred Spring: Sweet Dreams*. [https://commons.m.wikimedia.org/wiki/File:Gauguin,_Paul_-_Sacred_Spring,_Sweet_Dreams_\(Nave_nave_moe\).jpg](https://commons.m.wikimedia.org/wiki/File:Gauguin,_Paul_-_Sacred_Spring,_Sweet_Dreams_(Nave_nave_moe).jpg)

Gauguin, P. (1891ค). *Tahitian Women on the Beach*. <https://th.wikipedia.org>.

บุคลากรกรม

กลั่น เพชรขุ้ม (ผู้ให้สัมภาษณ์) เดชวินิตย์ ศรีพิณ (ผู้สัมภาษณ์). ณ หมู่บ้านเวียง ประสาน หมู่ที่ 9 ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี. เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2563.

เกรียงเดช ศรีพิณ (ผู้ให้สัมภาษณ์) เดชวินิตย์ ศรีพิณ (ผู้สัมภาษณ์). ณ หมู่บ้านเวียง ประสาน หมู่ที่ 9 ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี. เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2563.

อำนวย จินตางเมือง (ผู้ให้สัมภาษณ์) เดชวินิตย์ ศรีพิณ (ผู้สัมภาษณ์). ณ หมู่บ้านเวียง ประสาน หมู่ที่ 9 ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี. เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2563.

Received: August 24, 2024

Revised: October 24, 2024

Accepted: November 1, 2024